

Bijlage 1 Beleidskader windenergie

Europese richtlijn 2009/28/EG

De Europese richtlijn 2009/28/EG verplicht Nederland om in 2020 14 procent van het totale bruto-eindverbruik aan energie afkomstig te laten zijn uit hernieuwbare bronnen (oftewel duurzame energie). Deze Europese verplichting vormt de basis voor het rijksbeleid ten aanzien van de opwekking en toepassing van windenergie.

1.1.1. Rijksbeleid

Energierapport 2011

De ambities van de Nederlandse regering op het gebied van de opwekking en toepassing van duurzame energie in Nederland zijn verwoord in het Energierapport (2011). In dit rapport concludeert de regering dat de productie van windenergie op land de komende jaren een van de goedkoopste manieren blijft om hernieuwbare energie te produceren.

Deze energieoptie heeft een potentie van ongeveer 6.000 MW opgesteld productievermogen in 2020. Dat potentieel moet de komende jaren goed worden benut. In het rapport is aangegeven dat in een toekomstige structuurvisie (Wind op Land) moet worden gezorgd voor een goede ruimtelijke inpassing van potentiële windenergie locaties. In deze structuurvisie worden, in samenwerking met de provincies, voorkeursgebieden voor grootschalige windenergie op land aangewezen. Door de provincies gereserveerde locaties voor de (grootschalige) opwekking van windenergie, binnen de kansrijke gebieden die in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (zie hierna) zijn benoemd, vormen hiervoor de basis.

Structuurvisie Infrastructuur & Ruimte (2012)

De Structuurvisie Infrastructuur & Ruimte (SVIR) bevat het ruimtelijke beleid van het Rijk als opvolger van de Nota Ruimte (2004). Het ontwerp van de SVIR is op 13 maart 2012 vastgesteld.

Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Rijk en provincies zorgen voor het ruimtelijk mogelijk maken van de doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6.000 MW in 2020 zoals is aangegeven in het Energierapport.

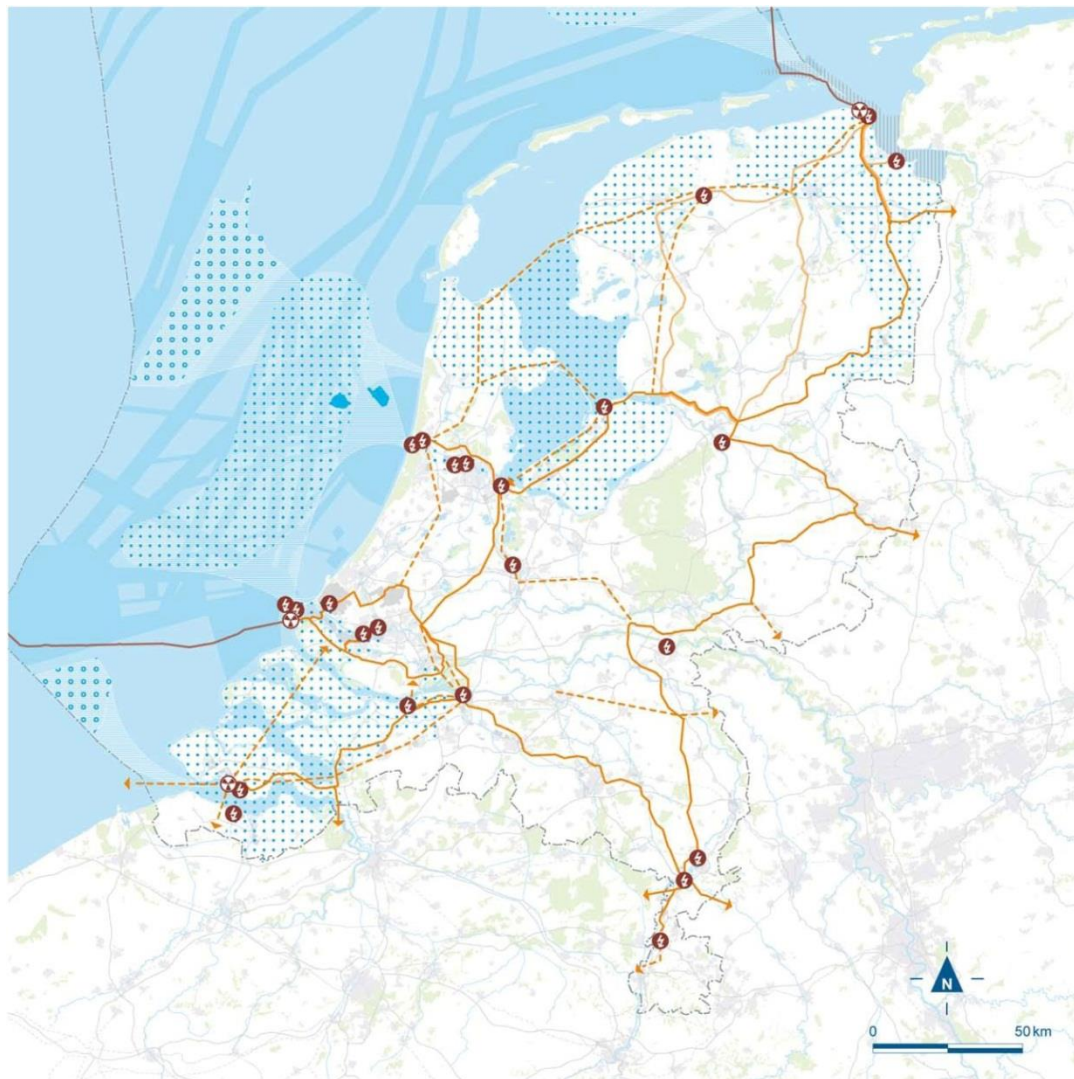
Niet alle delen van Nederland zijn geschikt voor grootschalige winning van windenergie. Het Rijk heeft in de SVIR gebieden op land aangegeven die hiervoor kansrijk zijn op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, evenals de gemiddelde windsnelheid (zie figuur 2.1). Binnen deze gebieden gaat het Rijk in samenwerking met de provincies locaties voor grootschalige windenergie aanwijzen. Hierbij worden ook de bestaande provinciale concentratielocaties voor windenergie betrokken. Deze gebieden worden nader uitgewerkt in de structuurvisie 'Windenergie op land' (zie hierna).

Nationaal Energieakkoord (2013)

De wens om onze energievoorziening te verduurzamen leeft breed in de politiek en samenleving. Dit blijkt onder meer uit de brede steun voor de Tweede Kamermotie Verburg/Samson van 26 april 2011 gericht op de totstandkoming van een 'Nationaal Energietransitie Akkoord'. Het kabinet heeft dit onder meer vertaald in het streven om in internationaal verband in 2050 een volledig duurzame energievoorziening te realiseren (zie hiervoor). De maatschappelijke wens komt op vele manieren tot uitdrukking, zoals ook bij het initiatief Nederland Krijgt Nieuwe Energie, dat aandrang op de vorming van dit akkoord.

Tegen deze achtergrond heeft de SER de handschoen opgenomen voor de totstandkoming van een Nationaal Energieakkoord voor duurzame groei door zijn platformfunctie hiervoor aan te bieden en het proces te faciliteren. Dit gebeurde in zijn advies 'Naar een Nationaal Energieakkoord voor duurzame groei' dat op 16 november 2012 werd vastgesteld. Uiteindelijk is het Nationaal Energieakkoord op 6 september 2013 door alle partijen ondertekend.

Partijen leggen in dit Nationaal Energieakkoord voor duurzame groei de basis voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Rijk en provincies hebben een akkoord gesloten over het realiseren van 6.000 MW operationeel windvermogen in het jaar 2020 (zie hierna). Dat akkoord, waarin prestatieafspraken zijn verbonden aan provinciale ruimtelijke regie, is ambitieus en wordt gerespecteerd.

Kaart ruimte voor energievoorziening

	(Mogelijke) vestigingsplaats kerncentrale		Gerealiseerd windturbinepark op zee
	(Mogelijke) vestigingsplaats elektriciteitsproductie vanaf 500 MW		Aangewezen windenergiegebied op zee
	Hoogspanningsverbinding 220 kV		Kansrijk gebied windenergie *
	Hoogspanningsverbinding 380 kV		Zoekgebied elektriciteitskabels naar aanlandingspunt
	Hoogspanningsverbinding 450 kV		Verkeersscheidingsstelsel
	Nieuwe hoogspanningsverbinding (indicatief)		

* Weergegeven gebieden zijn feitelijk kansrijk voor grootschalige windenergie, opgenomen als illustratie

Figuur 1.1 Windrijke gebieden in de SVIR

Structuurvisie Windenergie op land

Per brief van 11 mei 2011 heeft de Minister van IenM toegezegd dat bij de voorbereiding van de Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL) het Rijk zich vooralsnog conformeert aan concrete locaties voor de grootschalige opwekking van windenergie zoals die door de provincies zijn aangewezen. In deze structuurvisie is een taakstelling opgenomen per provincie. Het gaat om het aandeel (uitgedrukt in aantal MW elektrisch opwekkingsvermogen) dat per provincie geleverd wordt om aan de doelstelling van het Rijk om in totaal 6.000 MW aan opwekkingscapaciteit voor windenergie in 2020 op landlocaties gerealiseerd te hebben. In juni 2013 hebben de provincies een definitief akkoord bereikt met het Rijk over de verdeling van doelstelling per provincie. Het Rotterdams havengebied is in dat kader door de provincie Zuid-Holland meegenomen in het 'bod' en past zodoende in het Rijksbeleid.

Op 28 maart 2014 heeft het kabinet de Structuurvisie Windenergie op Land vastgesteld. Figuur 2.2 geeft een overzicht van de locaties die zijn aangewezen voor grootschalige windenergie.

Figuur 1.2 Overzichtskartaar locaties Structuurvisie Windenergie op Land

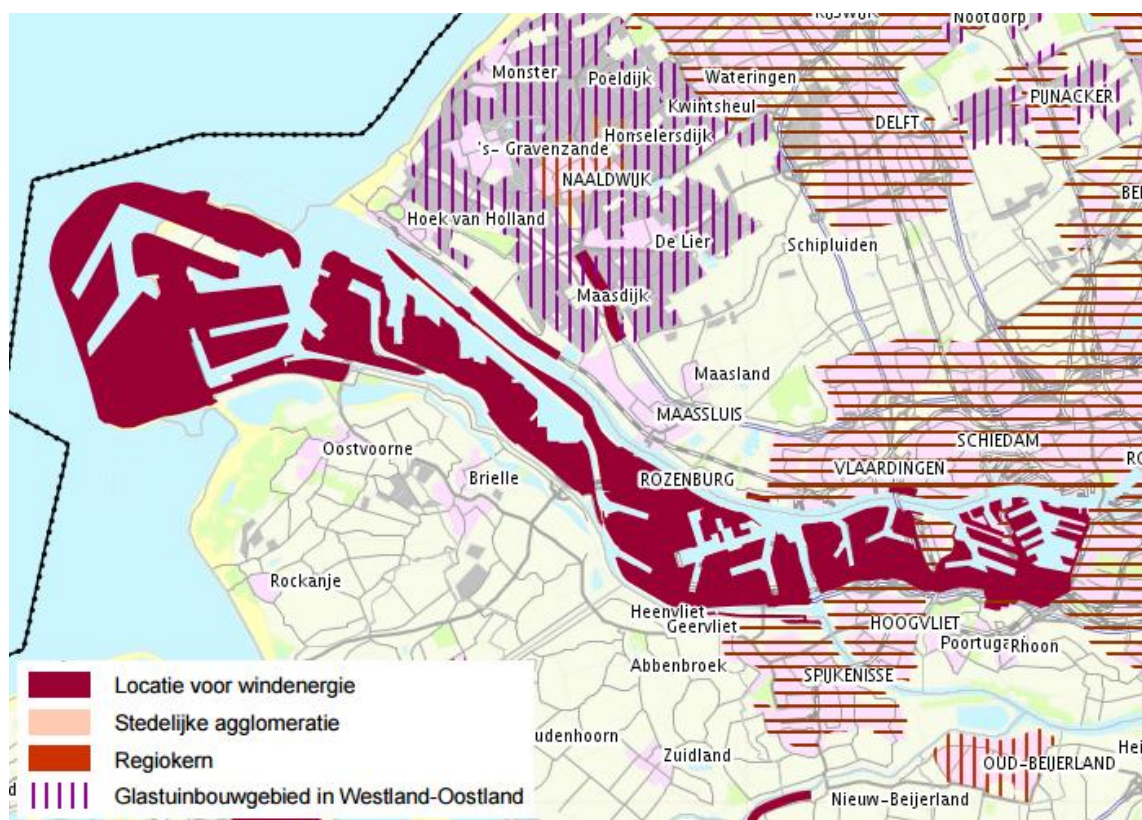
1.1.2. Provinciaal beleid

Visie Ruimte en Mobiliteit provincie Zuid-Holland 2014

De provincie Zuid-Holland biedt ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie. Met het rijk zijn afspraken gemaakt om in 2020 te voorzien in 735,5 MW opgesteld vermogen op land. Hiervoor zijn 'locaties windenergie' aangewezen (zie figuur 2.3). Deze locaties zijn ook vastgesteld in de provinciale ruimtelijke verordening. De locaties zijn het resultaat van een afweging tussen eisen vanuit windenergie en voorwaarden vanuit landschap en ruimtelijke kwaliteit. De locaties combineren windenergie met technische infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid en grootschalige scheidslijnen tussen land en water.

Verordening ruimte (juli 2014)

Vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit en het provinciaal belang voor een duurzame energievoorziening zijn in de Verordening de eisen vanuit windenergie en de voorwaarden vanuit landschap en ruimtelijke kwaliteit afgewogen en met elkaar in balans gebracht. Vanuit ruimtelijke kwaliteit worden combinaties met technische infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid en grootschalige scheidslijnen tussen land en water geschikt geacht. Daarbij wordt voorkeur gegeven aan enkelvoudige lijnopstellingen, in samenhang met en evenwijdig aan de betreffende infrastructuur en scheidslijnen. Uitgesloten zijn gebieden die vanuit landschappelijk, cultuurhistorisch, ecologisch of recreatief oogpunt kwetsbaar zijn. Mede door de grote omvang en ruimtelijke invloed van moderne windturbines is het van belang om deze geconcentreerd te plaatsen in daarvoor geschikte gebieden en versnippering over de hele provincie te voorkomen. Dit heeft geleid tot het aanwijzen van de locaties windenergie, concentratiegebieden windenergie en zoekgebieden windenergie. Het haven- en industriegebied Rotterdam is in de Verordening aangewezen als concentratiegebied windenergie. Uit de afspraken die tussen Rijk en provincies zijn gemaakt in het kader van de Rijksstructuurvisie Wind op Land blijkt dat in het havengebied voor 2020 een doelstelling van 300 MW aan opgesteld vermogen wordt gehanteerd.

Figuur 1.3 Uitsnede kaart energietransitie (Visie Ruimte en Mobiliteit Zuid-Holland, 2015)

1.1.3. Gemeentelijk beleid

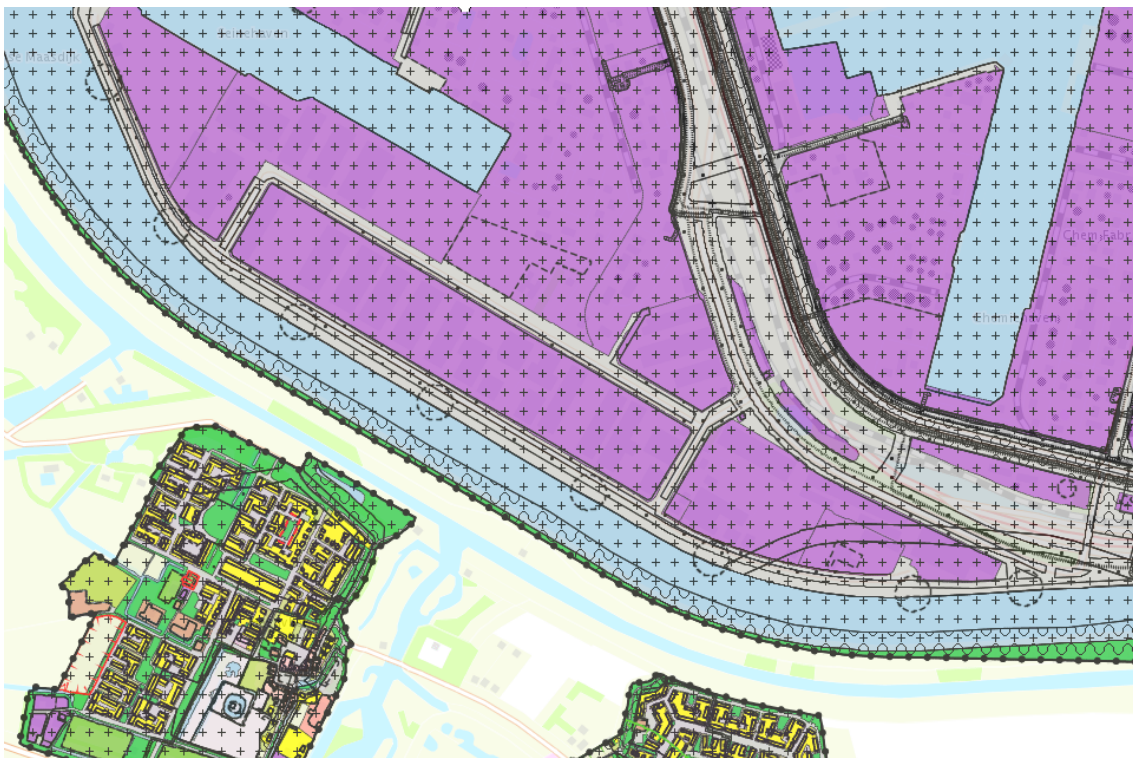
Convenant Realisatie Windenergie

In september 2009 hebben diverse partijen, onder andere het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeente Rotterdam, het convenant 'Realisatie Windenergie in de Rotterdamse haven' ondertekend (hierna het convenant). In dat convenant is opgenomen dat de betrokken partijen zich inspannen voor een optimale benutting van de mogelijkheden om met behulp van windenergie duurzame energie op te wekken. De doelstelling is in de periode 2009-2020 locaties te realiseren met minimaal 150 MW aan extra opgesteld vermogen.

Met het convenant hebben de convenantpartners, waaronder gemeente Rotterdam, provincie Zuid-Holland en Deltalinqs invulling gegeven aan de ambitie voor de ontwikkeling van windenergie in het Rotterdamse havengebied. Het convenant bevat een locatiestudie waarin de locatie Windpark Hartelbrug II als mogelijk geschikte locatie voor de ontwikkeling van windturbines is opgenomen. Met de totstandkoming van dit project is invulling gegeven aan deze locatiekeuze die in het convenant is gemaakt.

Bestemmingsplan Botlek-Vondelingenplaat (2013)

Gemeente Rotterdam heeft op 19 december 2013 het bestemmingsplan Botlek-Vondelingenplaat vastgesteld. Met het vaststellen van een actueel bestemmingsplan voldoet de gemeente Rotterdam aan het vereisten uit de Wro dat een bestemmingsplan niet ouder mag zijn dan 10 jaar. In het nieuwe bestemmingsplan zijn alle vergunde ontwikkelingen meegenomen, waaronder Windpark Hartelbrug II. Het bestemmingsplan maakt ter plaatse van de locatie Hartelbrug II de bouw en het gebruik van ten hoogste 8 windturbines mogelijk met een tiphoogte van ten hoogste 150 m. Het bestemmingsplan is in juli 2015 onherroepelijk geworden.

Figuur 1.4 Uitsnede plangebied bestemmingsplan Vondelingenplaat

1.1.4. Conclusie en locatiekeuze

Het project Windpark Hartelbrug II is gesitueerd in het Rotterdamse havengebied. Deze locatie is door zowel het Rijk als door de provincie Zuid-Holland aangewezen als concentratielocatie voor windenergie. De locatie Hartelbrug II maakt al geruime tijd deel uit van het beleid voor windenergie van de provincie Zuid-Holland.

Naar aanleiding van het Bestuursakkoord Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW) heeft de provincie Zuid-Holland al in 2003 een Ruimtelijke visie windenergie vastgesteld onder de naam Nota Wervel. In de nota geeft de provincie aan dat het haven- en industriegebied van Rotterdam de meest geschikte locatie vormt voor de grootschalige toepassing van windenergie. Het gebied kan een significante bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de ambitie voor heel Zuid-Holland. In 2006 is de nota herzien en in 2011 is deze opgevolgd door de nota Wervelender waarna het plaatsingsbeleid voor windturbines is verwerkt in de ruimtelijke verordening en structuurvisie van de provincie Zuid-Holland. Het Rotterdams havengebied, inclusief de locatie Hartelbrug II, heeft vanaf de nota wervel de status gehad van concentratiegebied voor de grootschalige ontwikkeling van windenergie in de provincie Zuid-Holland.

Het project geeft daarmee invulling aan het provinciale ruimtelijke beleid voor windenergie. Ook op gemeentelijk niveau voldoet het project aan het geldende ruimtelijke beleid zoals dat is vormgegeven in het bestemmingsplan Botlek-Vondelingenplaat dat in 2013 is vastgesteld.